

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstuen
0301 Oslo

Kontakt saksbehandler

Ingeborg Kalbekkdalen Guggedal, 51568766

Uttale til søknad om oppdemming og regulering av Paddevatn, overføring fra Døvikåna, bygging av Døvik 2 kraftverk, og legging av jordkabel - Strand kommune

Vi viser til høringsbrev fra Norges vassdrags og energidirektorat (NVE), datert 04.01.2023, hvor søknad fra Hydronor AS om å regulere Paddevatnet med 1,0 meter, overføre Døvikåna til Paddevatnet og bygge Døvik 2 kraftverk er vedlagt.

I tillegg har Hydronor AS søkt om å legge jordkabel frem til tilknytningspunkt mot Lnett. Kabelen vil krysse Døvikåna i gangbro, og videre ligge nedgravd langs vei og jorde.

Statsforvalterens tilrådninger:

- i) Oppdemming av Paddevatn vil gi miljøskade gjennom tap av naturtypene myr og naturlig randsone mellom land og vann. Flere arter vil få reduserte livsvilkår i området, og to regionalt sjeldne kryptogamer vil stå i fare for å utgå. Statsforvalteren vurderer derfor at Paddevatnet kun bør reguleres på opptil en halv meter (0,5 m).
- ii) Kunnskapsgrunnlaget er ikke tilstrekkelig i forhold til dagens standard for verdisetting av bekkekløfter og vassdrag¹. Det er mellom annet er det gjort funn av fuktkrevende rødlista naturtyper i langs Paddevassåna. På bakgrunn av dette er det vår klare tilrådning at kunnskapsgrunnlaget oppdateres gjennom ny kartlegging elveleie og kantsonene langs elva..
- iii) Eventuelt inngrep i vegetasjon skjer utenom hekkeperioder (1- april – 31. juli).
- iv) Det må settes krav til avbøtende tiltak for å hindre partikkelspredning til vassdraget i anleggsperioden og etter gjennomførte tiltak.

¹ https://publikasjoner.nve.no/eksternrapport/2022/eksternrapport2022_21.pdf

- v) Overføringsledning som krysser kystmyrlokalitet bør dekkes til med torvmassene som må fjernes i forbindelse med leggingen av røret. Naturtypen må tilbakeføres i sitt fulle og kjørespor i myr må unngås.
- vi) Tiltakene må ikke påvirke kantvegetasjonen langs vassdraget negativt. Det bør ryddes så lite skog som mulig i rørgatetraseen og selve inntaksdammen må utføres på en slik måte at den ikke blir noe dominerende landskapselement.
- vii) For å unngå store negative konsekvenser for ungfisk ved driftsstans på Døvik 2 kraftverk bør det installeres en omløpsventil som bør ha en kapasitet på rundt 50 % av middelvannføringen målt nederst i vassdraget i tråd med anbefaling fra Rådgivende Biologer.
- viii) Sandsvalens bruk av influensområde og mulige konsekvenser for arten bør kartlegges.
- ix) Det bør gjennomføres en kartlegging av vandringshinder på anadrom strekning samt kartlegging av ålens bruk av vassdraget.
- x) Det bør gjennomføres en mer detaljert kartlegging av storsalamanderens bruk av området ved Paddevatnet og dens mulighet for eventuell utbredelse ved regulering av vassdraget.

Bakgrunn

Hydronor AS søker om konsesjon til å regulere Paddevatnet med 1,0 meter og overføre inntil 650 l/s fra Døvikåna til Paddevatnet. Det søkes også om å bygge Døvik 2 kraftverk med installert effekt på 3,22 MW, med tilhørende koblingsanlegg for kabeltilknytning. Hydronor AS søker også om å legge 22 kV jordkabel frem til tilknytningspunkt mot Lnett. Kabelen vil krysse Døvikåna i gangbro, og videre ligge nedgravd langs vei og jorde.

Vannfallet fra Paddevatnet er i dag allerede utnyttet til strømproduksjon av Døvik Kraft. Døvik Kraft skal fases ut i ordinær drift når Døvik 2 kraftverk blir i satt i drift. Døvik Kraft vil kunne brukes ved lengre utfall eller planlagt vedlikehold av Døvik 2. Det ble den 27.06.2006 gitt konsesjon for regulering av Paddevatnet, men reguleringen ble ikke utført, og det søkes nå på nytt om den samme reguleringshøyden.

Statsforvalterens vurdering

Oppdemmingen og reguleringssonen vil gi et direkte tap av arts mangfold på dette arealet. Randsoner mellom ulike naturtyper som for eksempel vann og land har normalt et svært høyt arts mangfold sammenlignet med mer homogene naturområder. Disse overgangssonene er derfor av særlig verdi for det biologiske mangfoldet. I tillegg kommer sekundære virkninger på ulike arters temporære bruk av dette arealet. Tiltakene bør ikke føre til negativ påvirkning på kantvegetasjonen langs vassdraget. Det bør ryddes så lite skog som mulig i rørgatetraseen og selve inntaksdammen må utføres på en slik måte at den ikke blir noe dominerende landskapselement i et ellers lite påvirket naturområde.

Det planlagte overføringsinntaket, en del av overføringsledningen og riggområde vil medføre arealbeslag i en registrert kystmyr med A-verdi. Det er også registrert en regnskogslokalitet med B-verdi øst for Paddevassåna. En oppdemning av Paddevatnet vil føre til færre dager med overløp og kanskje noe redusert luftfuktighet helt inntil elva. Oppdemming og etablering av rørgate fører til at naturtypene i tiltaksområdet vil bli redusert/ødelagt. I forbindelse med kartlegging som ble gjort i forbindelse med konsesjonssøknaden i 2005 ble det blant annet registrert funn av Skorpelav *Pertusaria sp.* Og Halsbyllskortemose *Cynodontium strumiferum* (LC). Begge disse artene er regionalt viktige arter. Ved oppdemming av Paddevatnet kan en risikere at disse to artene utgår i området. Statsforvalteren vurderer derfor at det kun bør gjennomføres en regulering på opptil en halv (0,5) meter av Paddevatnet.

Statsforvalteren ser det som positivt at deler av overføringsledning planlegges nedgravd i eksisterende vei og jorde. Overføringsledning som krysser kystmyrlokalitet bør dekkes til med torvmassene som må fjernes i forbindelse med leggingen av røret. Dette vil føre til mindre påvirkning på myrens hydrologi. Kjørespor i forbindelse med anleggsfasen bør unngås, og det bør stilles krav om utlegg av skytematter eller lignende under arbeidet.

Statsforvalteren legger merke til at det er registrert en boreonemoral regnskog i tilknytning til Paddevassåna (BN00104903) med verdi B. Denne ble registrert i 2014, dvs. i etterkant av arbeidet med konsesjonen i 2006. I dette arbeidet er det påvist mellom anna arten ringstry (NT), og flere fuktighetskrevende arter. Det er sterkt tilrådelig at ny kartlegging blir gjennomført etter de standarder som følger av NVE sitt arbeid med naturmangfold i vannkraftssaker^{2,3}. Dette er viktig slik at bekkekløften og naturverdiene får en verdivurdering som nødvendig etter naturmangfoldloven, jf. § 7 i naturmangfoldloven. Vi gjør dere oppmerksom på at NVE har utarbeidet en rapport om verdisetting av bekkekløfter⁴. De anbefalingene og retningslinjene som ligger til grunn i dette arbeidet bør også gjelde for Paddevatn. Det er klart at bekkefare har større potensiale for naturmangfold enn det som lå til grunn for konsesjonsvedtaket i 2006.

Anleggsvirksomhet kan føre til midlertidig virkning for arealbruk hos flere viltarter. Bl.a. regionalt viktige forekomster av elg, hjort og storfugl. Det er registrert flere rødlistede fuglearter i området. Av hensyn til dette, er det viktig at eventuell fjerning av vegetasjon tas ut utenom hekketiden.

Det er registrert en observasjon av den rødlistede arten sandsvale, som er registrert som sårbar (VU), like ved planlagt kraftstasjon. Det er i dag usikkerhet knyttet til artens bruk av elvebredden. Reduksjon i flom kan føre til endring av mulige habitat. Statsforvalteren vurderer derfor at det bør gjennomføres en kartlegging av sandsvalens bruk av influensområdet.

² http://publikasjoner.nve.no/rapport/2017/rapport2017_50.pdf

³ <https://www.nve.no/nytt-fra-nve/nyheter-konsesjon/nytt-veiledningsmaterieell-for-kartlegging-av-biologiske-verdier-i-sma-vassdrag/>

⁴ http://publikasjoner.nve.no/eksternrapport/2022/eksternrapport2022_21.pdf

Paddevassåna er registrert som et anadromt vassdrag med forekomst av sjørret. Det er også en mulig forekomst av ål i vassdraget. Døvikåna er registrert som en uavklart sjørretlokalitet. Statsforvalteren vurderer at vassdraget bør kartlegges for vandringshinder for anadrom fisk da det ikke foreligger detaljerte opplysninger om dette. Ålens bruk av vassdraget bør også kartlegges.

Situasjonen mellom inntaket i Døvikåna og kraftverket vil være det samme som i dag. Ettersom Døvikåna ikke er påvirket av regulering vil endring i vannføring være betydelig. Rådgivende Biologer vurderer at fisk og andre akvatiske organismer kan overleve på slipp av minstevannføring, men at produksjonsgrunnlaget vil bli kraftig redusert. Det vises også til at endringene kan føre til endring i artssammensetning.

I forbindelse med utfall i kraftstasjonen kan det føre til rask endring i vannstand. Dette kan føre med seg strandingsproblematikk for ungfisk. Statsforvalteren vurderer at det derfor bør installeres en omløpsventil som bør ha en kapasitet på rundt 50 % av middelvannføringen målt nederst i vassdraget i tråd med anbefaling fra Rådgivende Biologer^{5&6}. Slipp av minstevannføring bør ikke føre til negative konsekvenser for fiskevandring og gyteområder, eller føre til direkte eller indirekte negativ påvirkning på kantvegetasjon.

Regulering av den i dag uberørte Døvikåna vil føre til kraftig forringelse av den rødlistede naturtype elvevannmasser (NT).

Paddevatnet ligger i et viktig funksjonsområde for storsalamander. Storsalamander er meget følsom ovenfor predasjon av fisk. Ettersom det i dag er en bestand av brunørret i Paddevatnet vurderes det i søknaden at en storsalamanderforekomst ved innsjøen er usannsynlig. Oppdemming av Paddevatnet vil føre til kraftig forringelse i brunørretbestanden i innsjøen. Statsforvalteren vurderer derfor at influensområdet bør kartlegges for storsalamander og dens mulighet for eventuell utbredelse ved regulering av vassdraget.

NVE bør sette krav om avbøtende tiltak for å hindre partikkelspredning til vassdraget i anleggsperioden og etter gjennomførte tiltak.

Med hilsen

⁵ Størset, L. 2012. Kriterier for bruk av omløpsventil i små kraftverk. Norges vassdrags- og energidirektorat, rapport nr. 2-2012, 52 sider + vedlegg.

⁶ Blanck, C.J. & S.E. Sikveland 2022. Døvik 2 kraftverk i Strand kommune, Rogaland. Konsekvensutredning. Rådgivende Biologer AS rapport, 47 sider + vedlegg.

Einar Heegaard (e.f.)
fagleiar natur

Ingeborg Kalbekkdalen Guggedal
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent